

ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Με αφορμή τον πολυνόμο 4254/2014 που προέβλεπε την απελευθέρωση του επαγγέλματος του Μηχανικού και την ισοπέδωση-εξίσωση των πενταετών ενιαίων διπλωμάτων με τα τριετή και τετραετή πτυχία, το ΤΕΕ ενεπλάκη σε στη διαδικασία να μιλήσει μετά από πολλά χρόνια συγκροτημένα για τη θεσμική θωράκιση του επαγγέλματος.

Αρχικά, έγινε το μπλοκάρισμα της περίφημης Επιτροπής «Κυριτσάκη» από το ΤΕΕ και τους συμμετέχοντες στην Επιτροπή μηχανικούς (θυμίζουμε ότι η Επιτροπή Κυριτσάκη ήταν αρμόδια για την έκδοση ΠΔ για τις «δομικές» ειδικότητες). Στη συνέχεια ήρθε η απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ το Νοέμβριο του 2014 αφενός απέναντι στον πολυνόμο και αφετέρου υπέρ της ενεργού εμπλοκής του ΤΕΕ στη διαμόρφωση ενός ΠΔ με άξονα την κατοχύρωση των διπλωμάτων. Τα δύο αυτά συμβάντα έδρασαν καταλυτικά στο χτίσιμο ενός νέου θεσμικού πλαισίου για την άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού.

Το ΤΕΕ δούλεψε επί 8 μήνες σε συνεργασία με όλες τις ειδικότητες, από τον Οκτώβριο του 2015 μέχρι το Μάη του 2016. Η Ριζοσπαστική Πρωτοβουλία Μηχανικών έχοντας συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία αυτή, την αποτιμά ως ιδιαίτερα θετική και επιτυχημένη, παρά τα όποια πωγωνισμάτα και τις συχνές αντιπαραθέσεις μεταξύ των ειδικοτήτων.

Η Ριζοσπαστική Πρωτοβουλία εκτιμά στην παρούσα φάση ως κρίσιμο στόχο την άμεση και αποκλειστική σύνδεση της πρόσβασης στις επαγγελματικές δραστηριότητες ειδικότητας μηχανικού με το ενιαίο και αδιάσπαστο πενταετές δίπλωμα που παρέχεται από τα Ελληνικά Πολυτεχνεία, Σχολές και Τμήματα ή τα ισότιμα και αντίστοιχα του εξωτερικού. Σ' ένα ευρωπαϊκό περιβάλλον που η αποτυχημένη πλην όμως συνεχιζόμενη αγγλοσαξονική λογική των δύο κύκλων σπουδών και των πολλών ταχυτήτων μηχανικών καιροφυλακτεί, σε μία χώρα που υπάρχουν τετραετή πτυχία με παραπλήσια αντικείμενα μηχανικού, πλήν όμως διασπασμένα και περισσότερο μονομερή, κρίνουμε ότι προέχει η κατοχύρωση του Διπλώματος Μηχανικού

Το ενιαίο και αδιάσπαστο πενταετές Δίπλωμα Σπουδών μπορεί να είναι το μόνο διαβατήριο για την πρόσβαση στις επαγγελματικές δραστηριότητες μιας ειδικότητας με το ανώτερο επίπεδο τεχνικής ευθύνης. Ο ενιαίος και αδιάσπαστος χαρακτήρας των σπουδών είναι αδιαπραγμάτευτος στη λογική που προτάσσουμε καθώς σε καμία περίπτωση το «3+2» ή «3+1+1» ή «4+1» της Bologna Process δεν ισούται επί της ουσίας με πέντε. Αυτό που θέλουμε να πούμε είναι ότι το πρόγραμμα σπουδών που αντιστοιχεί σε ένα γνωστικό αντικείμενο ειδικότητας Μηχανικού δεν είναι ένας τυχαίος συνδυασμός κύκλων μαθημάτων αλλά ένα συνεκτικό αλληλοσυνδεόμενο και αλληλοσυμπληρούμενο σύνολο που χτίζει το γνωστικό υπόβαθρο της ειδικότητας στο απαραίτητο βάθος και εύρος. Είναι σαφές ότι το Δίπλωμα Μηχανικού μετά από πενταετές πρόγραμμα σπουδών έχει πολύ διαφορετικά χαρακτηριστικά από ένα τριετές ή τετραετές πτυχίο που έχει συνδυαστεί με ένα μονοετές ή διετές μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

Η εμπειρία και ο μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών δε δύνανται να δώσουν αυτοτελώς πρόσβαση. Ιδιαίτερα ο μεταπτυχιακός τίτλος, στο βαθμό που αποτελεί στο αστικό πανεπιστήμιο προθάλαμος για την εκπόνηση έρευνας, δύναται να προσδίδει μόνο πρόσθετες δεξιότητες στο αντικείμενο και όχι δικαιώματα.

Την ίδια ώρα η ιστορία της παραγωγικής διαδικασίας και των Πολυτεχνείων στην Ελλάδα έχουν διαμορφώσει μία ιδιαίτερη φυσιογνωμία: τα γνωστικά αντικείμενα των ειδικοτήτων ήταν πάντοτε ευρύτερα των στενών ορίων που θα επεφύλασσε ο τίτλος της ειδικότητας, με σημαντικές κοινές γνωστικές διεπιφάνειες μεταξύ τους. Έτσι ο Μεταλλειολόγος δεν περιορίζεται μόνο στα Μεταλλεία, ο Χημικός Μηχανικός δεν περιορίζεται μόνο στις διεργασίες των Χημικών Βιομηχανιών, ο Ηλεκτρολόγος έχει κοινά δικαιώματα όχι μόνο με τους Μηχανολόγους αλλά και στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, ο Τοπογράφος δεν περιορίζεται μόνο στις χαράξεις αλλά εμπλέκεται στην εκπόνηση κι επίβλεψη ευρύτερων μελετών και πάει λέγοντας. Η ιστορική, διαχρονική αυτή ιδιαιτερότητα οφείλει να προστατευθεί καθώς πρώτιστα είναι προς το συμφέρον του Μηχανικού ως εργαζόμενου εξοπλισμένου με διευρυμένα γνωστικά εφόδια και ως εκ τούτου υπέρ της δημόσιας ασφάλειας και υγείας. Η κατοχύρωση της παράλληλης πρόσβασης στις κοινές γνωστικές διεπιφάνειες μεταξύ συγγενών ειδικοτήτων μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά στην κατεύθυνση αυτή, σεβόμενη σαφέστατα στο πλαίσιο αυτό το αποκλειστικό δικαίωμα της ανώτερης τεχνικής ευθύνης στην κύρια ειδικότητα.

Καθώς όμως στην αγορά υφίστανται απόφοιτοι-κάτοχοι τετραετών, τριετών, διετών ή και πολλαπλών πλήν του ενιαίου πεντετούς συνδυασμών κύκλων σπουδών γεννάται μια αυτονόητη ανάγκη, η αναγνώριση δικαιωμάτων. Έχοντας ορίσει το πλαίσιο πρόσβασης για τους Διπλωματούχους Μηχανικούς, όλοι οι υπόλοιποι απόφοιτοι θα πρέπει να μπορούν να κατοχυρώσουν μόνο μερική πρόσβαση στα δικαιώματα των επιμέρους ειδικοτήτων και όχι στο ανώτερο επίπεδο τεχνικής ευθύνης. Η διαδικασία αντιστοίχισης πρέπει να γίνεται μέσα από το ΤΕΕ με την τεκμηρίωση του προγράμματος σπουδών. Είναι αυτονόητο το γεγονός, πως όποιος άνθρωπος έχει σπουδάσει ένα αντικείμενο, θα πρέπει να μπορεί να ενταχθεί στην αγορά εργασίας χωρίς να καθίσταται όμηρος περιστασιακών πολιτικών. Το ΤΕΕ, οφείλει να διαδραματίσει το θετικό του ρόλο, κατανέμοντας τα επαγγελματικά δικαιώματα, χωρίς στεγανά και λογικές περιχαράκωσης. Το ΤΕΕ, είναι ο επιστημονικός φορέας όλων των μηχανικών. Θα πρέπει να γίνει ο επιστημονικός φορέας όλων των τεχνικών ειδικοτήτων, λειτουργώντας ως ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στην επιστημονική ιδιότητα, την επάρκεια της γνώσης και την έρευνα που παράγεται στα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και της αγοράς εργασίας, προστατεύοντας την ιδιότητα του Μηχανικού και οριοθετώντας την ιδιότητα του Τεχνικού Επαγγελματία.

Να ξεκαθαρίσουμε στο σημείο αυτό ότι αταλάντευτη θέση της Ριζοσπαστικής Πρωτοβουλίας Μηχανικών είναι η κατάργηση του αναχρονιστικού διαχωρισμού με τα ΤΕΙ καθώς και των πολλαπλών κύκλων σπουδών. Ο ελληνικός κοινωνικός σχηματισμός και η ιδιαίτερη συγκρότηση της παραγωγής έχουν ανάγκη από μηχανικούς με πεντετές δίπλωμα και από εργοδηγούς που θα προκύπτουν από μία σοβαρή, συγκροτημένη μεταλυκειακή επαγγελματική εκπαίδευση. Ενδιάμεσες βαθμίδες αποφοίτων με μισές γνώσεις και μισά πτυχία δε βοηθούν κανέναν παρά μόνο στην όξυνση των εργασιακών ανταγωνισμών κι εντέλει στην παραγωγή φτηνών, ευέλικτων αλλά κι ημιμαθών εργαζομένων.

Βάσει όλων των παραπάνω κι έχοντας σαφή τη βούληση του ΔΝΤ για απελευθέρωση του επαγγέλματος, βλέπε διάλυση-εξίσωση προς τα κάτω, ως Ριζοσπαστική Πρωτοβουλία θεωρούμε ότι είναι κρίσιμη η ενότητα όλων των ειδικοτήτων στη λογική της κατοχύρωσης του κατά το δυνατόν διευρυμένου πλαισίου πρόσβασης σε δραστηριότητες ανά ειδικότητα, συμπεριλαμβάνοντας φυσικά την κατοχύρωση και εσωμάτωση των λεγόμενων νέων ειδικοτήτων. Καλούμε όλες τις ειδικότητες να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων, να αναλογιστούν τον

κίνδυνο της αποδιάρθρωσης που παραμονεύει στη γωνία και να εκμεταλλευτούμε το κενό που υπάρχει για την για πρώτη φορά στην σχεδόν εκατονταετή ιστορία του ΤΕΕ, θεσμική κατοχύρωση του του επαγγέλματος του Μηχανικού.

ΣΥΝΟΨΙΖΟΝΤΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ:

1. Στο γνωστικό αντικείμενο ειδικότητας, το πρόγραμμα σπουδών νοείται ως συνεκτικό αλληλοσυνδεόμενο και αλληλοσυμπληρούμενο σύνολο που χτίζει το γνωστικό υπόβαθρο της ειδικότητας στο απαραίτητο βάθος και εύρος και όχι ως τυχαίος συνδυασμός κύκλων μαθημάτων
2. Το ενιαίο και αδιάσπαστο πενταετές δίπλωμα οδηγεί βάσει του προγράμματος σπουδών μονοσήμαντα στην άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων της αντίστοιχης ειδικότητας στο ανώτερο επίπεδο τεχνικής ευθύνης
3. Το Δίπλωμα είναι το μόνο διαβατήριο καθώς η εμπειρία και ο Μεταπτυχιακός Τίτλος δεν μπορούν να δώσουν αυτοτελώς πρόσβαση
4. Αναγνώριση των κοινών γνωστικών διεπιφανειών μεταξύ ειδικοτήτων με την κατοχύρωση της παράλληλης πρόσβασης
5. Κατοχύρωση και ενσωμάτωση των λεγόμενων «νέων» ειδικοτήτων
6. Κατοχύρωση σύμφωνα με τα παραπάνω των αποφοίτων διπλωματούχων από τα Ελληνικά Πολυτεχνεία/Σχολές/Τμήματα και τα ισότιμα και αντίστοιχα του εξωτερικού
7. Επιφυλάσσεται μόνο μερική πρόσβαση στα επαγγελματικά δικαιώματα της αντίστοιχης ειδικότητας ανάλογα με το πρόγραμμα σπουδών για τους κατόχους μη ενιαίων και αδιάσπαστων πενταετών τίτλων σπουδών
8. Απονομή της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος αποκλειστικά από το ΤΕΕ
9. Εκσυγχρονισμένη διαδικασία απόκτησης άσκησης άδειας επαγγέλματος μέσω ενός νέου διευρυμένου και αδιάβλητου συστήματος που θα λαμβάνει υπόψη ως βασικό κριτήριο την κατοχή ενιαίου πενταετούς διπλώματος.
10. Ενωτική σύμπραξη όλων των ειδικοτήτων στη βάση της διευρυμένης κατοχύρωσης, της διασφάλισης και του αποκλεισμού των συντεχνιακών αγκυλώσεων
11. Διαμόρφωση του Προεδρικού Διατάγματος στη βάση των παραπάνω αρχών.